

Trondheim kunstmuseum

SNAKK OM KUNST

PERSPEKTIV

Månedens ord: Perspektiv
Månedens teknikk: Diorama

DET ER EN VARM SOMMERDAG OG DU SER
UTOVER DET LANGSTRAKTE LANDSKAPET.
SER DU ELVEN SOM BUKTER SEG INNOVER,
OG EN KU LANGT DER BORTE? DU KJENNER
AT DET BLIR LITT KJØLIGERE I DET EN SKY
SMYGER SEG FORAN SOLEN OG LEGGER DET
GRØNNE GRESSET I SKYGGE.

Kitty Kielland, Landskap, Wiig, 1897
Olje på lerret. Kjøpt 1901 for Brændevinssamlaget's bidrag.

1. SE – oppdag bildet. Hva ser du? Se på farger og former, hele bildet, deler av bildet.

2. TENK– hva skjer i bildet? Hvilke historier, eller tanker fikk du? Hva fikk deg til å se det?

3. UNDRE – har du noen spørsmål? Får bildet deg til å tenke på noe annet? Hva skjedde, hvordan er det laget, har det en lukt og hvordan kjennes det ut? Fortell en venn hva du tenker.

KITTY KIELLAND

Visste du at Kitty Kielland var en av de første kvinnene i Norge som begynte å male landskapsmalerier? Tidligere var det vanlig at kvinner malte interiør og motiver fra hjemmet. Kitty bodde og arbeidet i Frankrike store deler av karrieren, men kom tilbake til Jæren for å male landskapet der med de flate torvmyrene gang på gang. Landskap, Wiig er et av de siste bildene hennes herfra. Oppfinnelsen av malingstuben gjorde at kunstnere nå kunne gjøre ferdig maleriene sine utendørs, selv om det var vind eller kaldt, uten at malingen størknet på paletten. Slik kunne de lage detaljerte landskapsmalerier som fanget stemningen av hvordan lyset og været forandret seg på stedet. Ser du hvordan Kitty har brukt sterke farger i forgrunnen og dusere og lysere farger i bakgrunnen? Hvordan ting blir mindre og får færre detaljer lenger bak i landskapet?

PERSPEKTIV – HVA BETYR DET?

Perspektiv handler om at ting ser forskjellige ut fra hvor vi står. Med andre ord betyr perspektiv måten noe ser ut på, sett fra et bestemt sted. Når vi snakker om kunst, bruker vi ofte ordet perspektiv for å forklare hvordan et bilde har rom og dybde selv om det egentlig er flatt. Har du sett et bilde på en vegg som det så ut som om du kunne gå inn i? Da har kunstneren brukt perspektiv.

Det fins mange ulike måter å lage perspektiv på: Fargeperspektiv, luftperspektiv og linjeperspektiv er noen av dem. Fargeperspektiv bygger på ideen om at varme farger kommer mot en, mens kalde farger går i fra en. Luftperspektiv minner litt om fargeperspektiv, men baserer seg på at desto lenger borte noe er, desto mer luft befinner det seg mellom den som ser og objektet. Luft inneholder fukt og partikler som gjør at vi ikke ser farger like sterkt, som når noe står nært oss. Linjeperspektiv handler om at ting som er langt borte ser mindre ut enn ting som er nærme. Rette veier blir smalere lenger inn i bildet og møtes etter hvert i et punkt, akkurat som elven i Kitty Kiellands maleri. Kan du se hvordan den blir smalere og smalere, før den forsvinner langt borte ved fjellene?

LAG DITT EGET DIORAMA!

Et diorama er en detaljert og tredimensjonal fremstilling av en scene - som et titteskap. I denne oppgaven kan du undersøke perspektiv gjennom å lage et tredimensjonalt landskap i en boks.

DU TRENGER:

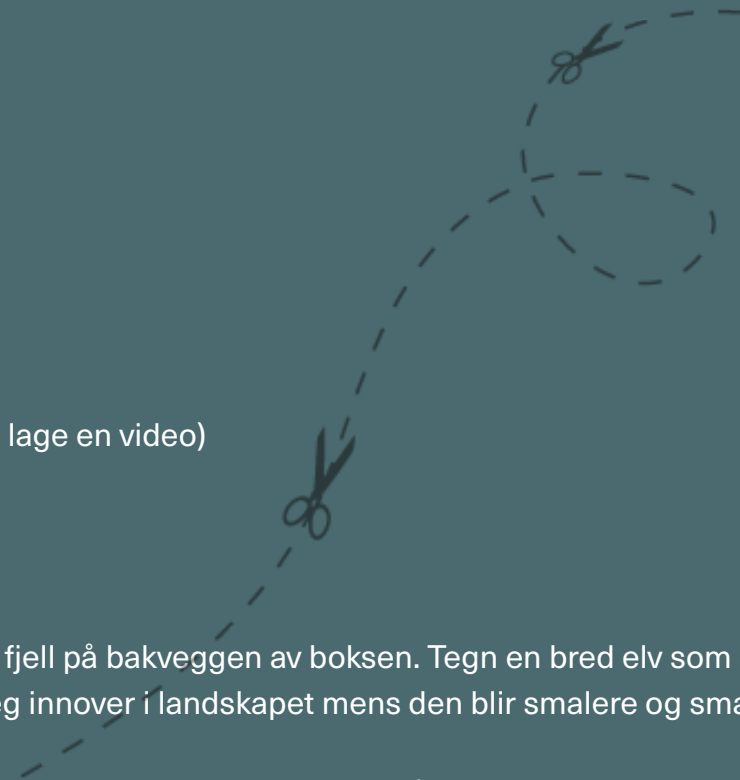
- En pappboks
- Maling
- Pensel
- Blyant
- Ark til figurer
- Lim
- Saks
- Feste til mobilen (om du skal lage en video)

HVORDAN:

1. Finn en passende eske.
2. Start med å tegne noen små fjell på bakveggen av boksen. Tegn en bred elv som starter fra åpningen, og som svinger seg innover i landskapet mens den blir smalere og smalere til den forsvinner ved fjellene.
3. Mal en lys himmel som bakgrunn. Hvis du blander ulike blåfarger og maler himmelen lysest lengst ned, vil det oppstå perspektiv også på himmelen. Mal fjellene i bakgrunnen i en lys gråfarge. Bland deg en fin farge til landskapet og elva. Hvis du har mer og mer hvit farge i malingen jo lengre bak i bildet du kommer, skaper du enda mer opplevelse av dybde i esken din.
4. Mal noen trær og blomster i ulike størrelser på et ark I tillegg trenger du kanskje noen hauger i ulik farge og størrelse. Kanskje du vil sette inn ei bru eller andre ting i boksen også?
5. Når malingen har tørket klipper du ut figurene, men beholder en liten kant under hver figur.
6. Brett ned kanten og lim inn figurene. husk de største figurene lengst frem også blir alt mindre jo lengre innover i eska du kommer.
7. Beundre boksen din. Kanskje blir du inspirert til å lage en historie. Hva med å lage en liten animasjonsvideo?

TIPS TIL ANIMASJON:

Fest både eska og mobilen. Tenk også på at lyset i rommet kan forandre seg, så det lønner seg å ha en lyskilde. Det finnes mange enkle animasjonsprogram på nett som er gratis og lett å bruke både fra Ipad og mobil. Vi brukte Stop motion Studio.

1.

2.

